

A középkori magyar jobbágyság történetére vonatkozó kérdésekre válaszoljon !

- A. „Elrendeltük és parancsoljuk, hogy minden megyében, minden egyes kapu után, amelyen szénával vagy gabonával megrakott szekér képes befordulni vagy azon át kijönni – lakjék bár ugyanazon kapu mögött, illetve kapuval rendelkező telken három vagy négy vagy ennél több ember [család], [...] a kirovás megtörténte után 15 napon belül 18 dénárt a kamarák ispánjainak a kezéhez kell szolgáltatni és fizetni.”
- a. Melyik uralkodó nevéhez kapcsolódik a törvény ?
- b. Milyen új adót vezetett be az uralkodó és melyik korábban létező uralkodói bevétel pótlása érdekében tette ezt ?
- B. „Nemkülönben: a fizetés portánként legyen, mégpedig úgy, hogy ha egy egész telken [...] egy portán belül csak egy [család] lakik, az fizessen 20 dénárt. Ha pedig ketten kapnának egy telket és egy telek földjét egy portán belül, [kettőjük összesen] fizessen egy és egy fél porta szerint. Ha pedig még többen lennének, értsd: hárman, akkor is egy és egy fél porta szerint fizessenek.”
- a. Mi a neve a forrásban leírt adónak ?
- b. Mi az elvi különbség az „A” és a „B” forrásban leírt adók beszédese között ?
- C. „Ezen kívül bármely néven nevezett minden szabad faluban, sőt még az udvarnoki és királynéi falvakban élő valamennyi szántóvető és szőlőbirtokos jobbágyainktól [...] ezek minden terményének és borának kilenced részét fogjuk beszédni, [...] és a [...] bárók [...] hasonlóképpen hajtsák be.”
- a. Melyik évben került sor a törvény kiadására ?
- b. Mi a társadalmi jelentősége a parasztság szempontjából a törvény kiadásának ?

Válaszoljon a kérdésekre !

- a. Sorolja fel a honfoglalás előtti hét magyar törzset !
- b. Mit jelent a patrimóniális királyság fogalma ?
- c. Hol és melyik évben került sor a magyar király és a tatárok ütközetére ?
- d. Milyen szerepet játszott a magyar politikában a tárnokmester ? Mi volt a feladata ?
- e. Melyik magyar király vezette be a füstpénz és mi volt ennek a lényege ?
- f. Mi az elvi különbség Mátyás nyugati és déli (törökellenes) külpolitikája között és mi az oka ennek a különbségnek ?
- g. Melyik ütközetben (helyszín és évszám) vett részt Dugovics Titusz és mi fűződik a nevéhez a hagyomány szerint ?

Az alábbi források egy-egy magyar királyra vonatkoznak. Nevezze meg mely uralkodókról van szó !

a) „Úgy történt, hogy Kötöny, a kunok királya ünnepélyes követséget küldött, ha őt hajlandó befogadni és szabadságban megtartani, akkor kész rá, hogy magát és övéit neki alávesse, rokonaival, testvéreivel és barátaival meg minden vagyonával és ingó javaival együtt Magyarországra bevonuljon, és őt a katolikus hitben kövesse.”
(*Rogierius: Siralmas ének*)

.....

b) „Ezután a pápa parancsára meglátogatta a Szentföldet. És ott Babilónia szultánjával szemben a keresztények hadseregének kapitányává és vezérévé teszik meg, és ezután dicsőséges győztes lesz. Három hónapig időzött ott. Végre a királyi kincstárát kiürítve megszerzi különböző szentek ereklyéit, amit össze tudott akkor szedni.” (*Thuróczy János: A magyarok krónikája*)

.....

c) „Gyötörte a lábfájás, szomorúság, jaj gyötörte, kivált amiért atyafiságában nem látott senki olyat, aki az ő halála után keresztényi hitben tartsa meg országát. Mert a magyar nemzet inkább hajlott a pogány szertartásokhoz, mint Krisztus hitéhez.”
(*Képes Krónika*)

.....

d) „Szent Márton ünnepe körül János cseh király és fia Károly, meg a lengyelek királya Magyarországra, Visegrád várába jött [...], hogy ott örök békét kössenek. [...] Mivel Lengyelország királya adófizetője volt a csehek királyának, s mivel Magyarország királya feleségül bírta a lengyel király nővérét, Magyarország királya ötszáz márka legfinomabb aranyat adott neki, hogy megválthassa őt a cseh királynak fizetendő adózástól.” (*Thuróczy János: A magyarok krónikája*)

.....

A magyarság honfoglalás előtt történelmére vonatkozó kérdésekre válaszoljon a forrás és saját ismeretei alapján !

„A magyarok pedig a türkök egyik fajtája. Főnökük 20 000 lovassal vonul ki. Főnökük neve: Kende. Ez azonban csak névleges címe királyuknak, minthogy azt az embert, aki királyként uralkodik fölöttük, Gyulának hívják. Minden magyar a Gyula nevű főnökük parancsait követi a háború dolgában, a védelemben és más ügyekben.

Sátraik vannak, és együtt lovagolnak a sarjadó fűvel és a zöld vegetációval. Bárhová is mennek, együtt utaznak egész rakományukkal és raktárukkal, [az uralkodó] kísérelével és a trónussal, a sátrakkal és az állatokkal.” (*Ibn Ruszta, X. század*)

a) Határozza meg a forrásban leírt uralmi forma nevét! (1 pont)

b) Nevezze meg, mely szállásterületen, és mely néptől vették át ezt a rendszert a magyarok? (Elemenként 0,5 pont.)

1) a szállásterület neve:

2) a nép vagy a birodalom neve:

c) Nevezze meg, milyen életmódot folytattak ősünk ebben a korszakban! (1 pont)

.....